

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Ew/Ref. № 52289/II /II

Do

ADJUTANTURY GENERALNEJ

56957
14 listopad
Pocztą polową 53. 1920 r.

W.

Przesyła się do wiadomości odpis depešy przewodniczącego
pol.del. rozjemczej w Mińsku Nr. 140 z dn. 12/XI.1920 r.
1. załącznik.

Za zgodność:

w z *Sikorski*
Jędrzej

W/z Szefa Oddziału II N.D.

/-/ PRZEZDZIECKI

Mjr.Szt.Gen.

Otrzymują:

1. Adj.Gen.
2. M.S.Z.
3. Delegat N.D. na kon.w Rydze.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH.

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz 56957/2 dnia 19/XI/19 r.

Saloz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

D E P E S Z A

Do Naczelnego Dowództwa W.P.

Z Mińska Polskiej Wojskowej Komisji Rozjemczej 12/XI.

Jak meldowakem przystąpiła Komisja Rozjemcza na ostatnich posiedzeniach do opracowania nowej linii rozjemczej i ustalenia 30 kln. strefy neutralnej; przy opracowaniu odnośnych wytycznych dla podkomisji starałem się przekonać Del.Ros., że punkt 6 umowy jest dla Polski niesprawiedliwy, każdy bowiem kilometr zyskany na strefie neutralnej /polski / na dla nas olbrzymie znaczenie ze względu na ewentualne uchronienie ludności przyległej do strefy neutralnej przed epidemiami - udawałem, że przy wycofaniu wojsk naszych na linje rozjemcza armja polska muszona jest wycofać swoje zakłady weterynaryjne i szpitale, gdy tymczasem strona rosyjska pozostawia je na miejscu, ewentualnie odpowiednio je rozbudowuje. Dążyłem do przekonania Del.Ros. i uzyskania od nich zgody na pozostawienie na miejscu granicy państwowej wojsk pol., lub cofnięcia ich maksimum na 10 kln. z wyżej przytoczonych powodów, przyezen jednak zaznaczyłem, że celem uniknięcia ewentualnych konfliktów musiałaby być zachowana odległość 30 kln. strefy neutralnej. Delegacja rosyjska po dłuższej dyskusji przyznała słuszność moich argumentów i zgodziła się, aby niektóre miejscowości znajdujące się blisko granicy państwowej były wyłączone po stronie polskiej ze strefy neutralnej, jak również zgodziła się odsunąć swoje wojska dalej jak 15 kln. od swojej granicy chcąc zachować w ten sposób wyznaczoną odległość strefy neutralnej na dzisiejszym posiedzeniu, gdzie miano przystąpić do odczytania elaboratu podkomisji cofnęła del.ros. swoją zgodę poprzednio wyrażoną i zażądała na ustępstwa, uczynione nam pewnych rekompensat i to specjalnie wysunęła jako rekompensate Berezyne - Kołdanowo - Jampol i zbliżenie linii rozjemczej na 10 kln. do Zbrucza i terenu położonego między Kamieńcem Podolskim a Chocimem tu wyraźnie wyczuć się dało że delegacją sow. rozchodzi się o zajęcie jak największej terenów mogących służyć wojskom Petlury jako baza. W konsekwencji zmiany stanowiska del.ros. udało mi się uzyskać w drodze targu Disne - Dołhinów - Raków, za przyznanie del.ros.

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Berezyny w tych rejonach, gdzie linja rozejmowa przebiega albo wzdłuż kilka kilometrów na zachód. Na froncie od Jampola na południe nie doszło do porozumienia, wobec czego postanowiono przytrzymać się przy wyznaczeniu linii ściśle wyznaczonej 15 klm. odległości. Na podstawie tych wytycznych podkomisja opracowuje na nowo linje rozejmowe. Na dzisiejszym posiedzeniu P.R.U.W.K.R. przewodniczący del.ros. podał do wiadomości w prywatnej rozmowie ze otrzymał zawiadomienie od swoich władz, że konferencja w Rydze nakazała natychmiastowe wycofanie wojsk na granicę państwową. W odpowiedzi na to oświadczyłem, że wprawdzie od swoich przełożonych władz nie miałem w tej sprawie żadnych wiadomości, uważam jednak, że instrukcja uchwalona w Baranowiczach nie przewiduje opracowania terminu wycofania wojsk, i że termin wycofania się na granicę państwową musi być wyznaczony przez konferencje w Rydze, lub ewentualnie musiałyby konferencja upoważnić P.R.U.W.K.R.

do wyznaczenia terminu. Zaznaczyć jednak muszę, że gdyby nawet takie pełnomocnictwo otrzymane, to uważam ze swej strony, że tak del. pol. jak i del.ros. nie uważałaby się zapewne w teraźniejszym swym składzie za kompetentną do wyznaczenia terminu, gdyż w grę tu wchodzi nie tylko interesy wojskowe, ale i ekonomiczne. Na powyższe przewodniczący del.ros. oświadczył, że w tym wypadku del.ros. uważałaby się za kompetentną. W odpowiedzi zaznaczyłem, że del. pol. w tym wskładzie jak jest, nie uważałaby się za kompetentną, i że wobec tego musiałbym się zwrócić o uzupełnienie del. pol.. Zaznaczam również, że z wojskowego punktu widzenia uważam, że wycofanie wojsk nie może nastąpić tak prętko, bo przecież trzeba opracować linje strefy ~~neutralnej~~ neutralnej i cały plan wycofania i zajmowanie opuszczonych terenów przez armje sow. Należy również poczekać na wynik prac komisji pomocniczej w Równem. Według moich ścisłych obliczeń nie może być mowy o tem, aby wycofanie wojsk mogło się odbyć przed grudniem, z czem zapewne i del.ros. się zgodzi. Przewodniczący del.ros. powiedział, że oświadczenie to przyjmuje do wiadomości. Zauważył się dale, że del.ros. jaknajusilniej dąży do jaknajszybszego wycofania wojsk, lecz zdaje sobie jednak w zupełności sprawę z tego, że luka umowy rozejmowej, jako też przeoczenie pod tym względem instrukcji baranowickiej, oraz zajęte przez nią w deklaracji stanowisko

że wszystkie powyższe sprawy powinny być w Rydze załatwione i zgoda na podkomisje w Równem, stwarzają dla del.ros. sytuacje bez wyjścia. i pozwalają delegacji polskiej wszystkie wyżej podane okoliczności wykorzystać dla opóźnienia wycofania wojsk. Zaznaczyć muszę, że gdyby nawet konferencja w Rydze zdecydowała natychmiastowe wycofanie wojsk, to ze względów technicznych nie da się tego wcześniej przeprowadzić, ja^W w grudniu. Proszę o poinformowanie mnie, jakie uchwały zapadły w Rydze.

Posła Wojsk. Deleg. Rozjemcza Nr. 140/Ia RYBAK pułk.Szt.Gen.